

Latweeschu Amifiers.

59. gada-gahjums.

Nr. 47.

Treščdeenā, 19. Novemberi (1. Dezemberi).

1880.

Nedaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Haseupoth, Kurzland. — Ekspedīzija Besthorn Iga grahmatu-bohde Jelgavā.

Latweeschu draugu beedribas gada-sapulze sch. g. 4. un 5. Dezemberi Rīhgā tiks notureta. Muzeumā (Steiernamā) riunas eesahksees pulsten puszel 120s preefsch pusdeenas. Wisus beedribas lohzeklus saluhds

**A. Bielenstein,
t. l. presidente.**

Nahditajs: No eekfshemehm. No ahrsemehm. Wisjaunakahs finas. Kā Kreewu awise „Golofs“ 2c. Manfreds Belmonte, ieb: laupihts grahsa dehls. Atbildes. Sludināshanas.

No eekfshemehm.

Pēhterburga. Leelfirsts Konstantins Nikolajewitschs 8. Novemberi no ahrsemehm atkal pahrabrauzis Pēhterburgā. Tāpat arī teefu-ministeris Nabokows atgreeses atpakaļ us Pēhterburgu un 10. Novemberi usnemis fawas ministerijas wadishanu. — Finanzministerija atwehlejusideenwidus-wakaru dselszeli beedribai 800 tuhkfst. rublu, lai ar to isdara Benderu-Galazas dselszeli daschadus beigu darbus. — **Sahls-akzīzi,** kā „Masl. aw.“ fino, atzelschoht ar jauno gadu. Loris-Melikowa preefschlikums fchini finā efoht Wisaugstaki apstiprinahs, un drībsumā iñahkshoht ukasīs fchini leetā. — **Admirals Šešovskis,** kara-kugu wadonis Klusajā juhrā, efoht dabujis pavezles, lai fawem kara-kugeem liktu seemu pahrlaist par dalaī Wladiwostokā, ja dalaī Japanas juhrā. Admirals pats ustureschoit es Wladiwostokā, un no turenēs tad pahrluhkoshoht pefrasti, waj wifas kara-kugu stanzijs Amura apgalabalā arī kreetnā fahrtibā. — **Finanz-ministerija,** kā awises fino, Wisaugstaki eesneegusi luhgshanu, lai atlautu no jauna likt kalt wara naudu par 3 milj. rublu. — **Iz Kronshtates** fino „Golofam“ — kā 7. Novemberi starp Oranienbaumu un Kronshtati atlauft ledus, us kura lihds 50 zilwelku atraduschees, komandas un ar firgeem, un tizis no wehja ahtri dshtis juhrā eekfshā. Nelaimigajeem ir us weetas fneegta palihdsiba. Juhrneki, sirdigi un drohshī puhledomees, isglahbuschi wifus zilwefus, firgus un ekpaschas. — **Preefsch nelaimigajeem** seemaspils eksplōzijas upureem no 15. Augusta lihds 5. Novemberim dahwanas wehl pasneegtas par 1804 rubl. 71 kap.; tā tad kohpā ar senako summu 94 tuhkfst. 502 rubl. 14 $\frac{1}{2}$ kap. No fchih summas 64 tuhkfst. 500 rubl. nodohti gubernatoreem, lai tohs isdalitu starp saldateem, kas jau issahjuschees is deenesta, un usglabatu preefsch teem, kas wehl deenesta. Preefsch peeminas-akmena us nonahweto kapa — nospreesti 6500 rublu. Us 5. Novemberi wehl atlizis 21 tuhkfst. 774 rubl. 96 $\frac{1}{2}$ kap. — **Loris-Melikows** 6. Novemberi, kā Karfa zeetolkshā eenemshanas deenā, tizis apfweizinahs no dauds pusehm. Augstakee Kreevijas amata-wihri to apmeklejuschi; to starpā arī jaunais finanz-ministeris Abasa un ministeru komitejas preefschneks, grahs Wlajew. — **Grahs Loris-Melikows** 11. Novemberi aissbrauzis us Liwadiju. — **Brihwahs ekonomiskahs beedribas sapulze** Pēhterburgā, 31. Oktobri, domehnu ministerijas weetneeks Rīhgā semkohpibas issahdi, geheimrahts Wischnakows, dewis pahrlatū par III. Baltijas semkohpibas issahdi Rīhgā. Sapulzes wehribu winsch aissrahdijs us to eewehrojamo leetu, kā semkohpibas issahde Rīhgā weenigi isrihkota us weetigahs birschas-komitejas un daschu kapitalistu rehkinga, bes waldibas pēpalihdsibas naudas finā; pē tahdahm issahdehm zitās Kreevijas gubernās waijagoht arweenu palihdsieht waldibai. No tam waroht noprast, kā Baltijas gubernās stingri nodarbojoties ar semkohpibu un labi par to gahda-

joh. — Kreewu juhrneebas beedribas sehdeschanā, 31. Oktobrē, tizis snohts, kā Kreewija pehdejā laikā efoht eewesti is ahrsemehm 3 milj. pudu siju. — Chrmoti deewsgan; lihds schim Kreewija pahrdewa siwis us ahrsemehm un — nu pehrī pati! — Generalmajors Grohmanis nonahwejees 5. Novemberi „Demutha“ weesnīzā — Pēhterburgā. Winam blakus dīshwojis kahds palkawneeks; tas isdīrdis schahweenu un zilwelku pakrichtam, un tadehli weesnīzā wisus fazehlis. Durvis bijušhas aisslehgatas; nehmuschees wiņas uslaust, un tad atraduschi generali — pē semes gulam. Winam blakam bijis mass Frontschu revolweris. Naudā un naudaspapihrōs pē wina atraduschi 76 tuhkfst. rublu; bes tam mahtei wehstuli, is kuras redsams, kā winsch nonahwejees fawā dīsimuma deenā. Kamdehli padarijees galu, nebīj rakstīts. Pēhdejā Kreewu-Turku kārā winsch eepelnijees leelu slawu; tizis pa-augstinahts par generalmajoru un pagohdinahts ar setla sohbinu un 3. klasses Vladimira ordeni. Grahmatas wifas atrafas fahrtibā.

Par Pēhterburgas Latv. labdaribas beedribu mums fino: Muhfu beedriba gan mas par fewi snoju, un mas par to snohts no zitahm pusehm; tomehr wina klušumā strahdajusi un strahdā ar it labahm sekmehm. Tik-ko diwi gadus pastahweju, ta jau eeguwusi winspahrigu atsinumu un zeenibu, tā zaur fawu darbibu kauschū attihstibas un isglīhtibas finā, kā arī zaur fawu „labdaribu“. Diwu gadu laikā wina eespehju pastahwigi pabalstiht 10—15 nabagus, un weenreisejas palihdsibas isdoht gan fewishkām personahm, gan familiyahm, kas zaur nelaimes atgadījumem nahkushas gruhtōs dīshwes apstahkōs, — kohpā wairak par 700 rublu. Schi ihstā finā labdaribas darbiba muhfu beedribai pēwed labu pulku beedru un labwehletaju, zaur ko beedriba war zereht us plaukshānū. — Daschu lauku-beedribu neselimbai, war buht gan, ir par eemeslu tas, kā winas, labdarigas faukdamahs, mas war rahdiht tādu darbu.

Mehs tagad waram gaidiht, kā muhfu beedriba jo kupli plauks, tapehz kā wina tagad eegahdujuses pati fawu lokalu (no Демидову Переулку, д. 5, кв. 49.), kura eetaisita flatuve teatereem un konzerteem; turklaht mahklineeks Jurjanu Andrejs fastahdijis orkesteri no jaunem mahklineekem, sem fawas wadibas. — Jauno beedribas lokalu nodohmahts atklaht 16. Novemberi 1880. g. ar ope-retu „Zīhrulitis“ un Jurjanu Andreja „swehtku maršhu“, kas bijis sagatwohts oħtreem wispahrigem Latv. dseed.-swehtkeem.

Beedribas lokals ir gan padahrgs, bet lohti derigs un peemehrigs beedribas wajadsibahm.

Mehs nejchaubamees, kā pedalisshanas no scheijenes Latweeschu puses nebuhs masa.

St. A.

Jelgava. 3. Novemberi še isdarija Zehra sahle Dohbeles aprinka III. kantona rekruschi lohsefhanu. Gesaukti pavismam bij — 279 wihri; no teempedereja pē 1. schķiras — 108, pē II. schķiras — 45, pē III. schķiras — 13 wihri. Janem bij 81 wihrs. Us weenu gadu atstahdinaja — 15, semes-fargeem pēskaitija — 8, par nederigeem — 8, lajoretē nodewa 6, un kā skholotajus pē reservas pēskaitija

— 2 wihrus. Atnahkuschi nebij 9 wihi. — No III. schkiras waijadseja peenemt 6 wihrus; bet tadeht ka 6 nodewa lasaretē un 9 nebij atnahkuschi, ic zerams, ka wixus atkal warehs atmainiht. — 6. Nowemberi lobseja un 7. u. 8. tika peenemti Dohbeles aprinka II. kantona rekruschi. Gesaulti pawisam bij — 420 wihi; no teem peedereja pee 1. schkiras — 168, pee 2 schkiras — 66 un pee 3. schkiras — 17 wihi; peenemt waijadseja — 125 wihrus. Lasaretē nosuhtija — 3, pee semes-fargeem peeskaitija — 25, par nederigeem atraidija — 14, us 1 gadu astahdinaja — 15, ka flohlotajus pee reserwas peeskaitija — 3, un atnahkuschi nebij — 11 wihi. No 3 schkiras waijadseja peenemt — 13 un no 2. schkiras 4 wihrus. Rekrushus apswehrinaja un atlaida lihds 20. Nowemberim, kur teem jaopeetijahs pee kara-aprinka preeskneeka.

Behrses basnizā (Dohbeles apr.) 12. Oktoberi notizijs rets
gadijums. Minetā deenā kahda bruhte pee altara teikuſi „nē”. Naw
jau ari zitadi warejuſi dariht, jo wezaki to speeduschi — eet pee ne-
patiħkamā. Jau reisu-reisahm teikuſi, ka ne-eeschoht pee tahda, ko
newaroht mihleht, bet tas neko nelihdseja; mahte tadehk to kreetni
uehmuſi raht. Neko dariht, jopadohdahs. Bet plahnis tai tomehr
bijis gataws. Lahnwū ūifani meerigi notiķi, lihds heidsamajam lai-
kam. Kohsu preefschwakarā, zitus preezadamees redsedama, nelaimigā
bruhte teikuſi: „Schowakar Juhs gan preezajatees, bet rihtwakar
Juhs to nedariſeet wis!” Ceslatijschi to tikai par johkofchanu; bet
ohtrā deenā tomehr dabujuschi pahrleezinatees, ka ſhee wahrdi no-
peetni, un kahseneeki dabuja no basnizas katriš us fawahm mahjahbm
dohtees! — Ja teesa, ka wezaki tikai fawa behrna labu grib, tad
jajautā, kadehk gan wini grib zaur nepatiħkamu prezibū fawu behrnu
dsiħwi redsami pohſtiht? Ēapat ari jajautā bruhtgani, kahdu laimi
gan tee zerè panaħkt, ar tahdu zilvelu kohpā dsiħwodami, kas wi-
nus nemihl? Waj teefcham jau peeteek, kad wini mihl? B.

No Gramdas pufes. Tahds sawads un apbrihnojam s Okto-
bera mehnefis, tahds mums schogad bija, nebuhs gan wehl ohtris re-
dschets! Beesihmeschu te tik ihfi Oktobera mehneshcha eewehe rojumus un
veedishwojumus schi apkahrtne: 6. Oktoberi manim, scho sinu raksti-
tajam, atnesa gamu-meita leelâ puschkâ, salâs, kohschâs mehtrâs satih-
tas, tanî deenâ, meschmalê, grahwi farautas farkanas, itin labi eenahku-
schahs semenu- un awenu ohgas!! Ohgu puschklii usglabaschu 6.
Oktoberim 1880. g. par peeminu!

7. Oktöberi, preeksj pušdeenas, bija 7 grahdus filts laiks, — wakarā krita laika-glahse us nulli, un tawu brihnumu! pehrkons tahlu norihbeja un — sibenis atschibeja wairak reisa! Nakti sahka sneegs krist un — taad deenu pa deenu sneegs kristin krita, lihds pee mums vahri par 2 pehdahm dīlsch sneegs 3 nedelas pastahweja un tas brangakais kamanu jelsch mistin peemita. — 11. Oktöberi sala pee 8 grahdeem, un ohtrā deenā jau fals sneedsa pee 13 grahdeem! — 22. Oktöberi, wakarā, redsejahmi leelu „seemela blahsmu” pee debefs atsvihdam, kas no pušzel Geem lihds pušzel 10eem (tas ir 4 stundas) pastahweja. — Seemelōs blahsma sahkahs un rihtōs ta ar platu, bahlu gaifchumu pulksten 10ōs nobeidsahs. Kreewijas gubernās esohi ari tanī laikā astes-swaigsnī pee debefs pamanijuschi.

26. un 27. Oktoberti peeredsejahm s̄hi gabala leelus uhdens-
pluhdus ar wehtru. Bahrtawas upē pee Skohdas un winas eeteka
„Runge“ bija waren pahypluhduschas, ka uhdens wahjus tiltus no-
pohstija un zelus isgrause. Teiz, ka vee Skohdas pilsehtinaa Bahr-
tawas upē bijusi lihds 20 pehdu augstu fazehluſees. Ar scheem lee-
leem pluhdeem beidsahs muhsu dſitkais Oktobera fneegs. — 7 dee-
nas wehlaku bija pee mums us ohtro lahgu atkal tik pat leeli pluhdi!
1. Nowemberi sahka leetus liht, un tā tad lija 2. un 3. Nowemberi
— nodaikta — 18 stundas ar leelu wehtru un — kas to buhtu doh-
majis! — ar pehrkonu! 1. un 2. Nowemberi — abōs wakards, zela-
gabjeji pamanisjuschi ſibeni, un tahtu, tahtu dſirdejuschi pehrkona ruh-
zeenus! — 1. Nowemberi bija 5 grahdi filts un 2. un 3. Nowem-
beri 7 grahdi.

Dauds laukfaimneeku, kam wehl bija kartufelti palikuschi Oktoberi nenonemiti, nu as Mahrtineem tohs no semes — druwā — nem ahrā. Teiz, ka kartufelti esohd labi Oktobera seemu pahrimituschi.

Sino-tajš.

Grihwas meestā, Ilukstes aprīki, kā „Kursemes gub. aw.” lašams, eeri hokta pasta-stanzija, kur peenems un išdohs wisu-wifadas wehstules.

No Elsfchau-Susejas. 26. Oktoberi bija scheijenes faimneeskem labiba magasinē ja- atdohd. Sabraukuschi, tee peepeschi pamanija, ta rudsu apzirknī leels rohbs. Gesahkumā wini neka fauna ne-

dohmaja, bet kad labi apluhkoja, tad atrada, ka magasine teesham bija aplauvita. Sagli jumtam daschus dakstinxus bij nonehmufchi un tad ar masahm kulethm labibu zaur laftu storpu isnefuschi. Drihs ari atradà wainigohs. Diwi jauni senki, las turpat tuwumâ dsihwoja, bija tee drohschee sagli. Abus eelika zeetumâ. Weens no teem jau ir wifu isteizis, un peerahwis wehl weenu trescho jaunekli, no kura jadohmâ, ka now wainigs.

Sagto labibu sagli esohf turpat turwuuâ Lâhdam Schihdam
pahrdewuschi. Schihds ir par newainigu atrafs. D. K.

Rihga. Literarifli-praktiflā pilsonu fabeedriba, lūkas pu-
lehm Rihdsineekeem japatē izahs jau par daschahm labdarigahm eestah-
dehm, fawā pehdejā sehdeschanā, 31. Oktoberi, nospreeduši gahdaht
par tahdas patverfmes eetaisi, kur bes pajumta buhdami nabagi waretu
dabuht gułas-weetu un apkohpschanu — par jo lehtu mafsu. Tahdas
patverfmes atrohdahs gandrihs wifās leelakās vilsehtās, — tikai
Rihgā libds schim wehl truhka. — Preeskī schihs leetas tuwakas
apspreefchanas un waijadfigo lihdseltu atrachanas, fabeedriba eezech-
luſi ihpaschu komisiju, fastahwoſchu if schahdeem fungem: rahtēlunga
E. Burcharda, adwokata H. Kuchczinsky, Dr. Th. Meyera un adwo-
kata O. v. Radecki. — Par gipſi, kas teek lausta Rihgas turumā,
atrohdahs „Balt. Woch.“ daschas ewehrojamas finas. Profesors
Grewingka lgs räksta, ka Lihwes-muischcas ihpaschneela, C. F. Gericke
łga, abās muischās, ne tahtu no Ikschkiles, tagad darbojotees 150
— 200 strahdnecku ar gipſa laufchanu un kahdas 100 laiuu ar mina
noweschchanu us Rihgu; no Rihgas tad ar leel-laiwahm gipſis teekoht
iswadahts us Behrnawu, Rehwali un Kundu, bet ihpaschi us Pehter-
burgu, kur Gericke łgam eshoht paſcham fawās twaiku-dſirnawas preeskī
gipſa mafschanas. Gipſa daudsums, ko Gericke lgs fawās muischās
ik gadus iſzelohit if semes, fneedzotees lihds 1 milj. pudu. Bet
gipſis eshoht atrohdams ne tik ween schinis muischās, bet eijoht, no
Juglas sahkotees, diwi juhdšchu plata ſtrehki, pahri par Daugawu,
us Baldoni, Bahrbeli — lihds pat Birsei, un pa datai ari tahtak.
Ap Birsi winsch eshoht wiſpilnigaks. Grewingka lgs, scho leelo
gipſa apgabalu pehtidams, atradis, ka gipſa lahrtā it beeschi atroh-
dotees trekter-a-wiſfigas, ar semi pilditas dohbes un plaifas. Winsch
dohmā, ka tahs gipſa no laiku gala buhs tituscas iſſkalotas no uh-
dena un tad pildijuschahs ar semi, un tamdeht ne-eshoht brihnumas,
ka, uhdenim tahtak fuhzotees, ne reti seme fabruhkī schahdās dohbes.
Tā ne fen Birses turumā fabrukusi leelā dohbē wesela lohpu-kuhts.

No Behrsones „B. W.“ raksta: Isgahjusčā nedelā muhsu apkārtne — un laikam ari zituri Widsemē — bija leeli vali, uhdens-pluhdi, tā ka reti pawašārōs tahdi redseti. Želi dauds veetās stipri ispohstīti. Želineeki tika lohti kaweti un baiditi. 6. Novembris deenā pat „wezais tehwīs eebahrahs“, eedudinaja.

Lubahne. No turenēs „M. W.“ veenahzis schahds rafkst: Tē bija schini wasarā dauds wilku eraduschees, kuri rudeni, tad jau garakas naktis metahs, dauds skahdes padarija. Dascham faimneekam tika skahde wairak nekā par 100 rubl., un reti ween tik kahdā stuhrī bij drohscha lohpu ganischana. Bet agrais sneegs, kas tik ahtri apsniga, atwehleja it laimigas jaktis. Jo tikklihs pirmais sneegs usfrita, tad tuhlit wiſi mescha-fargi bij us kahjahn, wilkus aplenkdam. Tā tad tikklihs kā fina tika dohta, tad ari wiſi jaunekli, kā ari wezischi, preezigi us jaktihm dewahs. Tuhlit pirmā nedelā notika kattru deenu jaktis, kurās kahdi 4 wilki tika nokauti. Bet pee zetortā wilka notika it sawads, johzigs atgadijums, prohti preeskch wina tika jaktis noturetas kahdas 5 deenas no weetas, un katrā jakti it gruntigi saſchauts; gan reisahm nogahsees, bet tad atkal augšcham zehlees un prohjam dewees. Tīkai peektajā deenā, kur winam ſeptini schahweeni tika eefchauti, apstahjees, bet ari tad wehl ar kohka rungahm bija koſtrahdaht, lihds bija nosīstēs.

Is Dinaburgas. Oktobera eesahkumā tava aplaupita scheijenes saldatu militu-magazine, kas atrobdahs ne taht no lehgera platscha. Waiks saldats bij dsirdejis tumschā nafti kahdu ejam un tam usfauzis, lai paleek us weetas stahwoht. Saldats fauzis ohtru reisi, us ko dabujis atbildes weetā rewolwera schahweenu kruhtis, tà ka bij us weetas págalam. Ohtris waiks saldats, kas stahwejis tahlat, gan schahwis us laupitajeem, bet tumfā netrohpijis, lihds pehdigi tapis pats fmagi ewainohts no laupitajeem. Waiks saldatus pahrmainoht atrada scho breesmu darbu padaritu, bet par wehlu, jo laupitaji bij aplaupijschi magazine un aissbehgujschi. Gewainotaīs saldats ir no-dohts flimneku namā, un warbuht ka warebs isweselotees.

W. Schulte.

No absemehm.

Wahzija. Pruhshu landtags wehl arween nodarbojabs — spreessdams par tautas faimneezibū un dauds zitahm walsts eeksfchigahm leetahm. — **Kehninsch Wilhelms** esohf drusku fa-aufstejees; winam tadeht japaaleekoht istabā.

Anglija. Ihereem wehl naw sneegta nekahda palihdsiba. Tagad tur diwi partijas stihwejahs; weena grib, lai gahdà Iheru-semè par reformahm, ohtra, lai leetä stingrakus lihdseklus preefsch dumpigo prahtru apmeerinaschanas. Leekahs, ka pirmà partija gan paturehs witsroku; ari Gladstons tai wairak peekrihtoht.

Franzija. Waldiba wehl naw galā ar muhku isdīshschānu. Sino, ka vahwests efoht lizis zaur sawu nunziju Parissē eesneegt Franzschu waldibai protestu pret tam. Protestu drihsumā klaiji ißsludina- schoht. — Komunisti schinis deenās atkal pagehluschi sihwas balfis pret waldibu; turejuschi aplamas runas — par dedsinašchanu, slep- wibu un tamlihdīgahm breefmu leetahm.

Turzija. Dulzinas leeta beidsamajās deenās stipri labojušees. Sino, ka Derwischs Paſchā eſoht apļenziš Dulzinas pilſehtu un uſ- aizinajis Montenegro, lai ūhta delegatus, ka war pahrunaht, kas darams, ja Albaneeschi nepadohdahs ar labu Sultana prahtam. Turks grib, lai Montenegroeschi tam palihds fawaldiht pahrgalwjuš Alba- neeschus. — Ka tas tik tahuſ weizees, buhs gan laikam Anglu no- pelns; jo Anglu waldiba eſoht zaur fawu ūhtni Konstantinopelē, Goeschenu, likuſi Sultanam peeteikt, lai gahdā, ka 10 deenu laikā Dulzina teek atdohta Montenegrījai. Ja to nedarischoht, tad buh- schoht spert zitadus ſohlus.

Greekija. Ari Greeku rohbeshu leetā Anglija spehrusī kahdu jaunu fohli; wina usaizinajusi leelwalstis, lai suhta Sultanam kohprakstu, kurā teek noopeetri pagehrechts, ka Turzija lai atdohd Greekijai Epiru un Tesaliju, un ja Sultans to neklausa, lai atsaug is Konstantinopeles sawus suhtnus. Greekija esoht fasaukuſi dauds kara-spehka ſemi eerohtſcheem, kas tai maksā dauds naudas, un tahdas leelas isdohſchanas esoht preekſch Greekijas par smagu; wina newareschoht to ilgam pazeest. Bet leelakā leelwalstju dala negriboht ne dsirdeht no tahdeem bahrgeem fohleem.

Wisjaunakahs sinas.

Jelgawā, 18. Novembris. Grafs Loris-Metikows 14. Novem-
bera wakarā nonahžis Liwadijs; 22. Novembris winsch dohmā buht atkal
mahjās — Pehterbūrgā. Jelā winsch 1 deenu usturechotees Maſlavā. —
Grafs Todlebens 12. Novembris atbrauzis Pehterbūrgā un eelohrtieles
„Demutha weefnīzā”; familija ari winam ir lihsā. — Labibas-kukainis,
kā Mariupoles aprinka semstibas walde aprehēknauji, ščini weenā gadā kree-
wijai padarījis skahdes par 2 milj. 805 tuhls. 984 rubt. — Tiflisā,
nakši us 2. Novembris, maniti stipri seimes trihzeeni. — Tukuma pilskungs,
barons Th. v. Düsterloh, us pafcha luhgschanas — slimibas deht — atlaitis
no amata. — Wahza Keifars Wilhelms jau efoht daudz labaks; tomeihr
istabu — winsch wehl newaroht atstaht. — Wahzijas fuhtnis Konstanti-
nopolē, grafs Hāzfelds, atwadijees no Sultana un atgriejees mahjās. —
Dulzinas adohschana un eenemschana efoht eefahkuſees 14. Novembris. Der-
wijsks Pafcha ūsaizinajis Dulzinas eedſihwotajus, lai ar labu padohdās
Montenegreſcheem, jo ta efoht Sultana griba.

Kā Kreewu awise „Golofs” spreesch par mahju pirkšanas kontrakteem un semneeku buhšchanu Baltijas gubernās.

Kahdus mahju pirkščianas kontraktus eeweħrodams, „Goloħs“ spreesch, ka kontrakti efoht pretlikumig i un ka muischneeki mahjas pahrdohdami efoht pratuschi virzejus weenmehr natureħt sawā warā, lai no teem, pat weħlaħdōs laikōs, weħl waretu koo isspeest. „Goloħs“ dohma, ka tahdi kontrakti waroħt rastees tikai tur, kui seħes pahrwaldiba, besnelħħadas kontroles jeb pahrraudsibas, u stizeta tikai weenai zeenigai fahrtai, kura tad sawas teesibas isleetajoh zitahm fahrtahm un wiċċi sejni par poħstu. Baltijas semnekeem japaniħkstoħt tħallik tikuma, kāri mantaś jidu; un wiċċi tas — tikai muischnekeem par labu. Iħru-seme efoht Baltijā! Tamdeħħi Waldbai wajjagoħt kontraktus zaurskatiħt, „pretlikumigħas punktes“ is-kontrakteem is-mesti aħra un aist-istħawhejt apspezzu un kalspinato semnekk fu ħarru u. t. i. pr. . . .

Schim „Golosa“ räfstan pretojabs „Zeitunga f. St. u. L.“ ihpa-
fchà pretraskià. Tà tad laftitajus eepaſſifstinaſim ar A. „Golosa“ räfstu, un
ar B. „Ztg. f. St. u. L.“ pretraskstu.

A. „Golofa rafitš.“ (Pehz „Balt. Webst.“)

Reformas, kas pehdejā laikā Baltijas gubernās tohp eewestas, siipri satrīzina ja s̄ho gubernā widus-laiku eestahdijumus, bet atstahja ne-aistisktu wehl agrar-jautajeenu, kas, pehz sawa swara, ir ihsta faite starp muischneelēem, kas semi walda, un tāhīm fahriahīm, kas semi apstrahdā. Scha jautajeena isschikschana atwehleta pāschai muischneebai, sem weetigu eestahdu kontroles (pahraudības); eestahdu, kas fa-

stahw if teem paſcheem muſchneekeem. Naw gruhti mineht, kahdi augli no tahdas besfrontrolibas rohdahs: ſemneeku kahrtas buhſhana arveenu wairak fahl peenemt brefmiqü farakteri, atgahdinadama Ihrū eebuhweefchu behdigo buhſhanu. Mumis gan war ahldeht, ta Baltijas gubernās jau gandrihs 50 proz. ſemneeku ir ſawas ſemes „ihpaſchneeki“, un ka rentneeki ſemi nohmā pehz „faſtaryigas falihg-ſhanae“. ſemes ihpaſchneeku jeb gruntneeki teefcham naw mas; bet ta ir ta leeta, ta Baltijas praktikā ſem wahrdā „ihpaſchumē“ neſaproht wiſ ihpaſchumu wiſpahri-juridiskā ſinā, bet ko ſitu, ar tahdeem noteikumeem, kas taifni preti stahw tam, ko wahrdēs „ihpaſchumē“ noſihmē. Ar ſcho leetu war wiſlabak eepaſhitees jaur pirlſhanas kontrakteem, furus ſemneeki flehguschi ar muſchu ihpaſchneekem, un furus ſchi waj ta teesa apſtiprinajuū.

Ja sākums atstāja redzīgā, ka iepriekšuma tezīsība Baltijas jūnā ir „ne leetas pilnīgs peederums“, bet tikai tāds ir īvērojams peederums.

Tè fahdi israfsti if fontrafteem

„Lai R. R. muischus eenahfschanaas nemafinatohs, tad virzejs un
wina teesibu-nehmeji nekad nedrihsft us sawas seimes eetaisht un ustur-
reht d'sir nawaas, frohgus, trakteens, schenkus, brandwihna- un alus-
bruhshus, fabrikas, andeles-weetas u. t. t.“

Geo.
Mira

"Bijezum un wiha leegs-uegmeleera us mawigreen ta-
keem ir leegts, no sawas semes pahroht job ka zitadi probjam
doht granti un almenus, ar to peedraudejumu, ka ja tomehr to da-
ritu, tad winam par pahrohto materialu dubulti ja-atlihdina N. N.
muishas ihpaschneekam."

Jeb:
m - 1

"Pahrdeweja patur ihpaſchuma teeſbu par kohkeem us pahrdah-tahs ſemes, ar to noteikumu, ka tee 8 gadu laikā janowed."

3) Šeem paragrafeem redjams, ta Baltijas muīchneeziba nho
ſchinī apgabala uſ wiſeem laikem aptureht wiſadu induſtriju, ta fab-
rikas un zitas ruhpneezibas eestahdes, kā ari tirdsneezibas buhſchanu,
„dehl ſauv eenahfſchanu pawairofſchanas“, pret wiſeem noſazijumeem
„likumōs par andeles un ruhpneezibas teefibū nodohfſchanahm“ (§§ 6,
20 u. z.), kur agrakais muīchneeku monopolis ir padarihts par wiſu
fahrtu teefibū, un tadehl, kā prohtamē, peeder ari Baltijas ſemeeleem.
— Tas pats jaſaka par malfšanas privilegiju. Tahdi noteikumi ir ne-
tikai pretlikumi, bet ari ſlahdigi walsis labumam, jo wixi tiiko no-
mahkt weſela apgabala ruhpneeziбу.

Pebz likuma (Nosaz. par semes pirkfch. §§ 35, 36 u. j.) sem-neeki pirktahs mahjas eemanto par ihpaschumu, kà saprohtans, ar wîsu grunti un almeneem, un tâpat ar kohleem, kas tanis aug. Dachi muischu ihpaschneeki it labi fajehds scho likumu nosazijumus un tadehl ihpaschi elecf kontraktid, p. peem., tahdus noteikumus:

"Ja ſhee nofazijumi (t. i. daschadas ſemneeku ihpafchuma teefibu aprohbeschoſchanas) newarehs pastahweht, tafdu warbuht wehlal ifdoh-damu likumu deh̄, tad mahjas pirzejs makſā, yehz teefas nowehtefchanas, N. N. muischaſ ihpafchneekam par privilegijahm, kas ſchim taps atmenitas, tapat par klausibahm, no kueahm grunteeks taps at-fwabinahs, naudā: 1) par medischanas teefibu 300 rbl.; 2) par ſwei-jas teefibu 200 rbl., un 3) par akmena laufchanas teefibu 1000 rbl."

Jawaizà, zaue kahdu likuma nosazijumu semneeku semei ir at-nemta teesiba par almenem, kas us jeb eekch schihs semes atrohnabs, un pehz kahda likuma muischás ihpaschneels noteiz few 1000 rbl. par tahdas teesibas atremeschau?

Ihpachuma teefiba weenā un tai paſchā mahjā, Baltijas gubernās, pehz tur pastahwoſchaſ fahrtibas, peeder diweem ihpachneekeem, no kurem weens, ſemneekſ, neſſ wiſus gruhtumus, un ohtris, muiſchneekſ, hauda wiſus labumus.

„Virzejs atšķīst, ka pārdevejs patur šeit kohpigu telesbu pārdohtā mahjā, bet absque periculo ot oneribus, lihds tam laikam, ka mehr kontrakta summa nenomakšata.“

Nedsamē, kā muiščas ihpaſčneeks uſſkata ſewi par lihdsihpaſč-neeku pahrdohṭā mahjā, jebſhu gan wiſčh ne-atbild par ſkabdi (periculum), kura waretu rastees jaur kahdu neparedſetu atgadiſeenu, p. peem. jaur ugungs-greku, ne-auglibu u. z., un ari neneſs nefahdas naſtas (onera). Tas ir eeraſts teikums, kas gandrihs wiſōs kontraktōs tohp eepihts. Pebz tahda noſazijuma, kā prohtams, ſemneeks, kas pebz likuma par ſemeſs ihpaſčneeku atſihts, newar ſcho ihpaſčumu leetaht pebz paſča gribas, bet preeſč tam winam latru reiſi ir waijadīga muiščneela, kā lihdsihpaſčneela, atkaufchana.

Muischneeka griba ir jo swariga pee darischchanahm ar semneeku gruntneeku, kas stahw apaksh wina tuwakahs kontroles. Muischneekam wajag tilk yamanicht, fa gruntneeka faimneesziba tohp westa ne ta, fa wiaisch uí to leetu skatahs — un roua kas tad noteek:

"Pahrdeweješ patur few teesibū, katra laikā rewi deereht mahju faimneežibū un, ja kas israhdtihs palaists, pagehrēht, ta tublit toby eeselta furatorija un noteista antiklofchana un ubtrupe."

Iapeesihmē, ka wiſa ſchi behdigā pahrdohſchanā, tahdā reiſā, noteek ne wiſ pebz wiſpahrigahs likumigahs kahrtības, bet prastī, pebz muſchneela uſdohſchanas ſchai jeb tai teefai, kura paſchā kontraktā ir noſagita par kompetentu (peederigu); ſchi teefja tad iſſchēr leetu, beſ ka buhtu brihw tahtak apeleereht, un noſpreesjh weenumehr mabjas un wiſas ſenmeeka mantas apkihlaſchanu un pahrdohſchanu, „ja tas jaur dokumenteem newat peerahdiht, ka aismalſajis wiſu pirkſchanas ſummu“. Uſ kahda pamata Baltijas muſchneeki preeſjh ſarvu leetu iſſchērſcha-

nas eewed ihpaschu teesaschanas fahrtibu un jaunus teesibu nofazijumus — tas, fa prohtams, ir ne-issinam.

Bebz wiſpahriga likuma, muſchneelam naw teefibas, ſemneeku ſemē eemantohi ſerwiture, het Baltijas gubernās, likumam par ſpihti, dſimti muſchneeki eewed winās preefch ſewim daſchadas ſerwiture, wiſbrihnifchlikasā formā, par peemehru:

"Lauku zelu taifischanu, pa tihrumem un plawahm, preefsch
ganibū leetaschanas, fur tahds atrohnahs, jeb fur wehlak ifrahbditoħs
waijadsiġas, newar no pirjeſa waj wina mantineekeem tapt leegtas,
un wiareem naw teesibas, par to kahdu attihdsinafchanu pagħeरeħt.
Waj tahds zeljha waijadsiġas, stahw pilnigi N. N. muisħas walidħas waħċa."

Seb:

"Buhwēs ne-isleetajami akmeni, kas mahjas rohbeschās wirs jemēs waj paſchā semē atrohnahs, naw pahrdohdami, bet paleek par pahrdeweja un wina teefibas-nehmeju ihpaſchumu. Tadehl baronam ir teefiba, ſchōhs akmenus katra brihdī ſchelt, lauft un prohjam west, bes kahdas atlihōſinachanas par wineem."

Slaidri redsams, ka barons, kas s̄ho kontraktu taisa, patur few teesibū, bes kahdas strahpes maitaht sebjumus un plawas un uestureht želus us wifeem mahju semes stuhrischeem. Tas pats jaſala par me- diſhanas teesibū us ſemneeku semes.

Wifas usrahditahs ihpaschuma teesbu aprohbeschofchanas wehlne-israhda ibstahs Baltijas semneku buhfchanas; winahm wehl peebee-drojabs jau sen kreewijā aismirstā — di hziba (kalposchana muischā), fāhi swarigakā dīsmitbuhfchanas fūhme. Lai gan darbu strahdachana muischā zaur likumu u i muhschigeem laikeem atzelta, tad tomehr Baltijas gubernās wira wehl pilnā spehkfā un atkal tohp eeweista pee pirkchanas kontraktu noslehgchanas. Ka tas teesham tā, no tam waram pahrleezinatees, kad islašam fahdus pirkchanas kontraktus. Weenā no tahdahm aktehm ir teikts:

"Pirzejs un wiſi wiņa pebzahzeji ſchinī no muischaſ pirkta mahjā uſnemahs uſ wiſeem lai keem iſpildiht apakſchā minetohs noteikumus, kuri, kā zaur ſcho kontraktu ſalihgti, tohp uſſlatiti par ſlauiſibū, kas friht uſ muischaſ paſrdohto mahju (Reallasten):

- a) Pirzejs apnemahs, kohpa ar zitahm mahjahm un muischās faimes-mahjahm, ustureht labā buhschāna wifus geahwjuš, dambjuš un fluhschās, kas atrohnahs N. N. muischās rohbeschās, un tāpat ari istihriht upju tēkas.

b) Wifus preefsch ūcha darba waijadfigahs nastas tohp isdalitas tā, ka trihs dalas triht us semneelu mahjahm un weena dala us muischās faimes-mahjahm.

c) Wifus fataissjumus, kureūs direktors (muischās pahrwaldneks) at-radīhs par waijadfigeem pee dambjeem, fluhschahm, geahwjeem un upju tekahm, nosaka pats direktors un isdala starp mahjahm tā pats grib. Schee darbi war fastahweht: is darbineku suhtschanas ar waijadfigeem rihleem un, ja waijadfigs, ari ar ūrgeem, is darba nodalischanas fatram fawrup un is materiala peewe-schanas.

d) Ja kahds neradisees pee darba tublit pehz direktora pawehstischanas, tad tahds darbs taps isdarihts us ne-atnahzeja rehkinuma un par tahdu zenu, kahda taps prafita, un preefsch ūchihs leetas isdohitā summa paleek ne-atnahzeja nenostrīhdejams parahds, kas, ja waijadfigs, war pēedsjits tapt ar waru (kā tas augšā is-ſkaidrohts).

e) Katrāhm mahjahm ja-deemakšā līhds 3 rubli preefsch inspektora tureschanas, kas, kā dambju darba pratejs, ir N. N. muischās ihpāzneeka valihgs; wina pawehlehm wiſeem mahju ūaimneelēem japaflauſa."

Apšaukščama buhsčana! Muischneckam waijag tikai wehleeter, un nedžintee ſemneeki padarilis upes brauzamas, zetus gludus u. t. f. Labi buhru, ja ſcho preeffſihmi eewehrotu ari par peem. pee Dne-pra un Daugawas feahſchu iſnižinaſchanas. Jo widus gubernāts tak ir dauds no džintibuhſchanas atſhabinatu ſemneku — lai strahdā

Obtris mums pastijsiamē kontrakts nosaka, ka sennekeem jaapeewed muischa, dewinu juhdschu tahlumā, t. i. 63 wersies, no latras mahjas pa 30 valku preefsch ūsahgeschanas, 1500 dedzinatu ūeegelu, 4 ūeefchu-pehdu ūubit-añis lauka akmeni, tad wehl 1000 ūeegelu, 50 wensumu grants un 4 lasti valku, winam jadohd labs strahdneeks us 40 deenahm u. z. Jaunu awise "Sakala" ūchinī leetā pessihmē:

"Pee mums katis behrns fin, ka Widsemē, wairak muishneeku un mahzitaju muishas, wehl pastahw dihziba, t. i. klausiba pee muishas darbeem, un la Igaunijā wina walda gandrīhs wehl wiſur, un wehl geuhtakā formā, neldā agrak, dsimtbuhfschanas laikōs," u. t. t.

Uzrahditahs weetas nemtas if kontrakteem, kas Kursemē flehgiti.
No tam redsamis tā dīsīja nāvībām mehī mīfās tribs Balt. gubernāts

Pee tam pirlshanas summa par mahjahn, kas semnekeem tohp pahrdohas, fasnees leelisku mehru, — lihds 150 rbl. par defetinu, un ari mairak. Turklaht muischneek nemahs brihwibu, pirlshanas mafsu pagehreht yehz kutsa, jebishu gan yehz Visaugstata manifesta par kredita biletahm, schihm ir tahda pati „staigashana pa walsi, ka fu draba naudai“. Zaur tahdu kontraktu noteikumu, pehrn dascheem sem neekeem nahzahs 100 rbl. mafsaht par 64 rubl. no pirlshanas summas. Pee pahrdohshanas semnekeem, muischneeku jeme weenumehe tohp atswabinata no wisadahm klausibahm un nodohshchanahm, ka p peem. preeskch basnizas, preeskch pasu ustureshanas, zelu taisishanas u. t. t. Wisas schihs nastas tohp uskautas semneeku mahjahn. Va ta leeta labak isslatitohs, tad pirlshanas kontraktu tohp eerafshts ka wisas schihs nastas sarehkinatas un atwilktas no wispafragah

pirkhanas summas, bet pati atzelamā summa, kā prohtams, netohp eerakstīta, un winu ari nemas newar aprehkināt, tadehkā kontraktā ir runa ne tik par pastahwofchahm nodohschananahm un klaußbahm, bet ari par tahdahm, kas nāhko tnē wehl war rastes. Nebuhdami meerā ar wiseem augsfchā mineteem noteikumeem par semneeku semes-ihpaſchuna teesību aplohbeschofchanu, dīmīti muisčneeki wehl ir atra-duſchi, kā preefch wineem iſnahkt dauds labal, kad semneeku semi pahr-wehrſch muisčas ſemē, un tadehkā mehdī ſemneekus iſmest iſ mahjahm un winu ſemi peeschikt ſawejai. Disputes aprinkī ween, kā dokumenti iſrahda, ūlaita lihds 170 mahju, kas pehz ſemneeku likumu grahmatas iſdohschanas 1863. gadā iſnihzimatas un peeschirkatas pee muisčas ſemes. Tas vats noteek zitās weetās Baltijā.

Kad tagad paßflatanees us semneeku rentneekem jeb nohmneekem, tad ari winu liktens stahw pilnigi muischneeka rohkä. Ja muischneeks eerauga kahdu pahrlaboschanu rentneeka tihrumä, ehkäs, pat apgehrbä, tad steidsahs pa-augstinaht rentes naudu; tas winam ne buht now gruhti, jo rentes kontrakti pa leelakai dalai ir us ihfsu laiku — us 3. 6. dauds ja us 9 gadeem. Mumus war atbildeht: lai nedara, kam netihl! Ja semneeks atrohd, ka nosazijumi greuhti, tad lai atteizahs no rentes un aiseet. Bet leeta ir ta, ka winsch zaur weselu intreschu tihklu ir pеepeets pee fawas pagasta. Winsch newar pagehreht dali-schanas un fawas dalas isdohschanas, kas daschreis ir deewsgan prahwa, if pagasta kapitala, if magafines labibas, if naudas, kas vatehreta pеe daschadeem pagasta darbeem u. t. t. Kas tad jadara? Kä apfar-gaht semlohpju fahrtas likumigahs intreses Baltijas gubernäas pret muischneeku patwalibu? Vehz muhsu dohmahm, s̄ho jautajseenu ischikirshana nedara nelsahdas nepahvwaramas greuhitas. Kad sem-neeku atswabinashana Baltija — ne ta, ka wißpahriga seanneeku reforma — notila bes semes pеeschikrshanas wineem, un likums atweh-leja agrar-leetas eegrohifschana weetigai muischneezibai, tad, redsoht, ka s̄hi fahrtal waldischanas ustizibui isleeta laund, waldbai ir ne tikai teesiba, bet ari peenahkumä, ruhpetees par eedsihwotaju leelakahs dalas lablahfchanohs s̄chinis trijäas gubernäas.

Wisu semneeku pirkshanas kontraktu zaurskatischana un if shahm aktehm wisu tahdu nosazijumu ismeschana, kas nesader ar likumeem, un tad scho nosazijumu aisleegschana preelsch nahlotnes, ar peedraudejumu, ka teem nekahda spchka now — raug, tee ir galwenakee-nospredumi, kas waretu semneeku likteni Baltija pahrlaboh! Blakus scheem pahrspreedumeem, mums leekabs buht leetderigi, kad ka augstako takseefschanas summu par semneekiem pahrdohdamu semi noliktu pehz ta paesha mehra, ka pee frohaa semneekiem, un no muishas semes atkal atschiktu tai peeweenoto semneeku semi.

B. „Preträfts.”

✓ Uſſcho „Goloſa“ rakſtu rohnahs Wahzu awiſe „Btg. f. St. u. L.“ pretraſkis, kas buhs tezejis iſ kahda adwokata, waj ari iſ kahda zita ſeitās-nratoſa knolmas. Minetais pretraſkis ſtreich tabdā wihsē:

Tas ne buht tā naw, ka agrar-jautajeena isschirkfchana jeb no-fahrtoschana esohit bes faut fahdas kontroles jeb usraudfibas nodohta muischneezibai. Naudas kontrakti un mahju pahrdohtschana noteek pehz Wiðsaugtstaki apstiprinateem nosazijumeem, pee tam tohp ewehrota brihwà fawstarpigà salihgschana. Kontrole jeb usraudfiba stahw pee teesahm, pee semneeku leetu komisijas un pee gubernatoru lgeem. Muischu ihpaschneeki nem pee tam dalibu tikai tai sinā, ka wiai ihpaschi tee ix, kueem wiau ruhpibas, gahdaschanas u. t. j. pr. deht japatelzahs par pahrdohtahm mahjahm un par muhsu semkohpibas plaukschanu

Kas grib spreeft par kontrakteem, kas ir noslehggi pehz Baltijas
Wiðsaugstaki apstiprinateem privat-likumeem, tam waijadsetu wiðspirms
ar scheem likumeem labi eepaſihtees. Kad „Golofa“ rafsiineeli būhtu
turejuſchi par waijadfigu paſſatitees ſchais likumds, tad winu ſirds-
apſira wineem nebuhtu atwhelejuſi fazeſt tahdu cenaidu un nefaderibu,
kä wini to ir darijuſchi fawā „Golofa“ rafſta.

Sihmejotees us tähm kontraktu punktehlm, kas „Golosam“ isleeskotees par jo breesmigahm, minetahs Wahzu awises „pretrafis“ to leetu ja issfaidro:

- 1) Kontraktu punkte, kas nosaka, ka mahju virzejam naw brihw us
šawu grunti eeritkeht dīsrīnawas (fudmalas), krohgus, fāhenkus,
fabrikas u. t. j. pr., ir eelikta pehz III. nodalas provinzes likumu
892. paraagrafa, kas wahrdū pehz wahrdā tā nosaka:

„Kratram brunnineeku muischaas ihpaschneekam, lai buhtu no kahdas fahrtas buhdams, ir schihs teesibas: 1) sveijoht un mediht; 2) brandwihna- un alus-bruhshus, 3) dsirnawas (fudmalas), frohguß un schenktas tureht un 4) fabritas eetaischt. Schihs ir fewischkas brunnineeku muischu teesibas, kuras, us Widsemi schmiejotees, pee kahdu muischaas datu pahrdohshanas pehz § 883. I. c. nedrikbst atdohht pahrdohtham dalahm. Schihs teesibas naw nekahdas fahrtas-teesibas, un semneeks un kusch-fahrtis, kas kahdu brunnineeku muischu pirzis, dabuhn schihs teesibas. Nebuhs waisadisigs par schihs kontraktu punktehm sħakki spreest, tamdehl ka schilecta jau zaur likumu nolahrtota, un newaram saprast, ka brunnineeku muischu ihpaschneekem war vahrmeist, tad wirki, mahjas pahrdohdam, ne-atdohd sawas muischaas-teesibas. Sché tikai wehl peeminesim fħo atgadjeenu: Kursemm ir schim brihscham kahda leela brunnineeku muischa, kas fenak bij domeħħau (froħha) muischa. Kad schi muischa palika par privat-muischu, tad winai us „muh-schigeem“ laiskeem tapa ajsleegts zelt kahda nosazitā weetā uħdenas fudmalas. Un tas notika tamdehl, lai froħha fudmalas, kas ne

wifai tahtu, nepasaudetu fawu wehrtibu. Neweenam naw prahṭā nahzis, fa ūchis nosazijums buhtu nepareiss jeb prelikumigs.

Peesihmejums no 3tg. f. St. u. L. Nr. 258.: Senata ukasā no
11. Maija 1871. gadā ir sazihts, ka teesiba, sudmalas zelt, naw
peeskaitama kursemē pee ihpaschahm bruxineku muischu teesī-
bahm. Bet to newaroht nosault par pretlikumibū, kad mahju
pirzejs pehz nolihgschanas sawā pirkshanas kontakta nosaka, ka
nekad nezels sudmalas u. t. j. pr.

- 2) Mediht, pehz jaunakeem, Wisaugstaki apsiiprinateem medischanas-jeb jaiks-lifikumee preeksch Kursemes, ir brihw tikai teem grunteekeem, kureem gan mas 150 desetinu (450 puhra-weetu) leela grunte. Kursemē now neweens mahjas, kas buhtu tik leela; tamdehl jau zaur mineto jaiks-lifikumu mahju ihpaschneekem ir aisleegts mediht jeb eet us jahti, un ta tad funtraktos schini finā pawifam nebuhtu waijadsejis ihpaschu nosazijumu. Kad kahdōs mahju pirkshanas kontraktos pahrdeweis jaiks-teesibū ir paturejīs preeksch fewim, tad — kas mehs schini finā esam pahrllezi-najuschees pee dauds kontrakteem — ir ta pesshmehts slah: "par satru slahdi, kas zaur tam zeltohs, ir, finams, ja-atlihdīna".

3) Kad kahdōs kontraktos mahju pirzejam ir aisleegts no pirkshanas gruntes pahrdohit granti, tad tas ir notizis ween-weenigi pagastam un taisfameem zeleem par labu, jo bes grantes newar zelus istu-reht fahrtibā.

4) To punkti, pehz kuras pahrdeweis akmenus, kas mahju grunte, esoh paturejīs preeksch fewim, ne-esam atraduschi tanis daudsos kontraktos, ko esam redsejuschi. Tahda punkte reti buhs atroh-nama, un issfaidrosee, ewehrojohit tahs buhschanas, kas tur walda. — Bet kad "Golofs" faka, ka muishas ihpaschneeks akmenus lausdams un nowesdams waroht bes kaut kahdas strahpes (atlihdī-naschanas) mahju laukus un plawas apsfahdeht, tad winsch to leetu nebuhs pareisi fapratīs. Par akmenem muishas ihpasch-neekam tur gan newaijadsehs makfaht, bet ka jamaks par slahdi, kas zaur tam notiktu pee laukeem un plawahm, — ir tihi fa-prohtama leeta.

5) Ihpaschi bresmigs "Golofam" isleelabs weens teikums, kas gandrīs wiſos mahju pirkshanas kontraktos rohnahs un pahrdeweju eezel par lihdsihpaschneeku pee pahrdohtham mahjahm us to laiku, famehr mahjas now pilnigi ismakfatas (Condominium absque periculo et oneribus). Schis teikums "Golofa" atwołatus tik lohti aiskustina, ka wini issfauz: "Tas pats grunts-gabals peeder diweem ihpaschneekem, prohti — semneefam, kas wiſas nastas nefs, un muishas ihpaschneekam, kas wiſu labumu bauda!" — Bet schis teikums pahrdewejam nedohd nekahdas zitas teesibas, ta tikai to, ka konkursam eestahjotees no pirzeja wehl ne-a ismakfata summa eet vapreeksch. To ari apleezina privat-lifikumu III. dalas 3942. paragrafs, kas ta slan: "Schis teikums (Condominium etc.), ja winsch fihmejahs us nefustamu mantu, nosaka tikai to, ka pee konkursa tas, kas pahrdewejam wehl nahkabs, eet pa-preeksch, bet suhdsibū par to, ka winam pati manta peedreitu, pahrdeweis ne buht newar usfahkt....."

Ta ndehl, ja pirkshanas summa netohp ismakfata, bes schi teikuma (Condominium etc.) Kursemē netohp neweens kontraktos no-flehgts, — nedī par muishahm, nedī par pilsehtu gruntehm, nedī ari par mahjahm. Zaur schi teikumu pirzeis netohp nekahdas apgruhtinahts, bet tikai pahrdeweis dabu leelaku drohschibū par to naudu, kas winam wehl nahkabs.

Ta tad wiſi "Golofa" launee spreediumi niktit isnihkst, un ja "Golofs" ta buhtu spreedis labā prahā un noluhtā, tad tas in zitadi isnahzis tikai tamdehl, ka "Golofs" pawifam nepasihst tohs likumus, kas Kursemē pastahw spehkā.

6) Tapot leelabs "Golofam" buht slifta — ta kontraktu punkte, kas nosaka, ka pahrdewejam ir brihw pahrdohthas mahjas fain-neezibū rewiderereht, un ka war pagehreht, lai mahja tohp litta apaksh ahmura, ja atrastu, ka ta tohp noplizinata un nopohtita. Bresmigi, bet ari turflahj johzigi ir slift, kas "Golofs" par tahdu fainnezzibas rewidereschanu raksta: "Muishas ihpaschneeketura par labu faziht, ka mahja tohp noplizinata un nopohtita, un teesa nospreesch „ween mehr“, tuhlit un bes preti runashanas, ka mahja ja-isuhtrupē. Par tahdu spreediumi newar nefutahlas suhdscht, un ta weeniga leeta, zaur ko semneeks wehl wan glahbtees, — ir peerahdischana, ka wiſu pirkshanas naudu aismakfajis." Schaufhalas pahraem lasitaju, kas scheem wahrdeem tiz! Mehs no fawas puſes "Golofam" us tam atbildam, ka notahm 5000 mahjahm, kas no semneeleem noplifitas, noplizinac hanaas un nopohtishanaas dehl — wehl neweena-weeniga nam litta apaksh ahmura, kaut ari kahdas jo retas weetas preeksd tam warbuht bija eemefla deewsgan. Iklatrijs fapratīs, ka schi leeta nekad newarehs ta beigtees, kas "Golofs" to apraksta, jo neweena teesa neliks mahjas pahrdohit, kad pirzejs, kas apsuhsdsetais now preekschā aizinahs, un kad pahrdeweis, kas suhdssetajs, na n peerahd ijis, ka mahjas teesham ir noplizinatas un nopohtitas. Tahds spreediums taptu bes schehlastibas apgahsis. Un kad ta buhtu notizis, tad apsuhsdsetam mahju ihpaschneekem tikai waijadsetu eet pee augstakahm teesahm, un ja ne zitadi, lihds pat senatam un winsch fawu rekti buhtu dabujis.

7) Kursemē ir beeschi ween, dehl mahju rohbeschu paplaſchinaschanas pee mahjahm peemehrīti gabali no muishas mescheem. Wisvahrigi nemohit — it kohki, kas us scheem peemehrītem gabaleem auga

palikuschi mahju pirzejem par ihpaschumu. Tikai reti pahrdeweisj nozirta un noweda kohkus preelsch tam nofazitā laikā. Newar favrost, kamdehl „Goloſs“ tahlai notaifschhanai pretojabs. „Goloſs“ schini sind warbuht dabuhs staideribū pee domehau waldibas, kas pee serwitu atschkirschanas gandrihs iklatru reisi us atdohteem meshu gabaleem leek kohkus nozirst.

Bet turpretim ir muhsu rohkäs bijuschi kontakti, pēhž kureem nosazītā laikā pirzejam dohd par welti buhwmaterialu: kā baltkūs, keegelus u. t. j. pr.

- 8) Kas „Goloſam“ iſrahdaſs kā pretilikumiga ſerwituſu eeguhſchana, naw galā zits nekas, kā nokahrtoſchana, kas ſihmejaſs uſ pebz likuma tafameem zekeem un uſ uhdens nolaifchani, ſcho ſwartigo, bet no likumeem deemſchel wehl ne-eewehroto leetu jeb jautajeemu. — Muhsu rohlaſ ir kontrakts, un tas gan buhs tas pats kontrakts, uſ ko atſpeesdamees, „Goloſs“ tik ſihwi ſpreesch. Mumſ ſchkeet, ka newaijadſehs doht ſihlaſas iſſlaidroſchanas, kād ſchē peeminam, kā minetā kontraktā ſtahn rafſtichts. Prohti tā:

Punkte IX. „Pahrdeweja ir brihw tur, fur wiñä kohpå ar pagasta waldibu nahkofchȫs laikȫs atrastu par waijadsigu, zaur mahjas grunti lift rakt grawjus — deht uhdens nolaißchanas; pee tam naw nelahda zita atlich- dsinachana jadohd, fà tikai par semes-gabalu, ko pizejë zaur tam saudé. (Zad tobyp nosazilts, fà fchi semes-gabala wehrtiba ir aprehkinama.)

Punkte XI. „Lauku- un plawu zelus, brauzamahs weetas un gana-
zelus, kur tee ir un us preekschu buhs waijadfigi, pir-
zejs nedrihfst leegt, bet war par jauntaisameem zeleem
un gana-zeleem prasift attihdsinafchanas, un profti pehz
fchi kontralta IX. punkte nofazita mehra u. t j. pr.“

- 9) Wehl Kreewijā now likumu, kas sūmējabs us ū ſabeedribahm preefch dambju uſtureſchanas (dambju ſabeedribas), kā tahiſi likumi, par ſwehtibu wiſam apgabalam, paſtahw zitās ſemēs, v. v. Holandijā, Rieht-Pruhſſias ſemōs apgabalds u. t. j. pr. Kurfemē nu rohnahs weena muſcha, kur labu laiku atpaſakal pebz Holandijas preefchſihmes eetaiſſia fahrtigu dambju-eerikti ar dambjeem, fluhſchahm un grahwjeem. Kad nu ſchi muſcha eefahla mahjas pahrdoht, un mineto likumu nebijā, tad pebz ſawſtarpiſahs nolibgſhanas kontraktā noſazija, kahdā wihsē katram mahju grunteekam ja pedalahs pee ſchihs eerikte uſtureſchanas. Kad ta nebuhu noſazijts, tad ſchi dambju-eerikte warbuht iſnihktu — un no tam zeltohs nenoredsama ſkahde wiſeem dalibneekem. Minetā kontraktā punkte, kas ir ſastahdita ar leekas-prateju peepaliſhdibū, eefahlahs ar ſcheem wahrdeem:

„Tandehl ka grahwju, dambju un fluhshu usturefchana, kas rohnahs N. N. rohbeschähs, ir no leelu-leelä swara preefch wifseem mahju un muishas laukeem, un tandehl ka scho uhdens eerifti newar fassfaldiht un dalihit, nei ari grunteekeem atwehleht, lai ifkatriis ar to apeetahs un dara fä grib, jo zaur tam wifseem waretu zeltees slahde, tandehl apnemahs u. t. j. pr.“

Schi eerikte un fahrtiba, ko waijadsut ewehroht fa labu preefschibni, un fas ir jo swariga til lab preefsch mahju, fa ori preefsch muischas plauschanas, ir bijusi "Golosam" par eemeslu, ipsaust, fa atkal tohpoht ewesta jaur lifumu aissegtä klauscha. Leescham newar sinah, waj pee tahdahn usbruschanahm it wairak janoschehlo nesaprachana jeb neleetiba. Klauschas Kursemé nefur naw, un ko "Goloss" stahsta par fahdu kontraktu, pehz kura mahju pirzejam waijagoht no tahlenes peewest balkus, keegelus u. t. j. pr., buhs gan zehlees no tam, fa leeta naw pareisti zaprasta. Lai jele faka, kura kontraktä tahdi nosazijumi rohnahs, fa lai to war redseht un isskaidroht!

- 10) Beidsoht „Golofš“ runà no tam, fa mahjas esohit dahrgi pahrdohitas. — Kà tas nahk, fa mahju pirzeji, sawas mahjas attak pahrdohdam, gandrihs ifkatru reiñ labu yelkau issden, — to gan tikai „Golofš“ pratihš isskaidroht, kà ari to, kà tas nahk, fa pahrdohtas mahjâs faimneeziba plaukdama plaukst; kà tas nahk, fa pirzeji jo reti ir bijuschi yeespeesti sawas mahjas pahrdohit; kà tas nahk, fa mahju ihpaschneeki wareja palaisit gruhtus, neaugligus gadus u. t. j. pr. — Par 150 rubl. ir desetina lohti reti pahrdohita, un tikai tur, kur ihpaschi laba seme. Par schozemu ir pehdejà laikâ pahrdohtas ne wis ween mahjas, bet ari muischas.

Tapat bes pamata ir aridsan, tad "Golos" faka, ka pirlschanas summu mehdsoht malsahz pehz kurza jeb muhsu naudas wehrtibas. Kad — un mumus tas tilai no weenas muischias ir finams — kontraktä ta ir nosazhst, tad pirlschanas summa ir palikust tai mehrä masaka.

Gala wehl ir janosauz par rupju melschanu, kad "Golofs" faka, ta no 1863. gada Aisputes aprinči ešoht 170 mahjas pee muishahm peedalitas. Bij tikai lahdas retas mahjas. No 1867. gada ir aiseegts mahjas pee muishahm peedaliht. No šči laika naw neweena mahja Kursemē pee muishas peedalita, bet turpreti ir maso grunts-gabalu skaita zaur jaunu mahju zelšchanu wairo-damees wairojees.

Par „Golosa“ preefschlikumu, lai kerahs ar waru pee privatlikumeem, kas ir apalsch likumu sargaschanas eemantoti, mums naw neka ko runaht. Zahdi preefschlikumi — paſhi ſewi noteefä.

Scho pretrakstu „Ztg. f. St. u. L.“ redakcija ir pеesuhtijust „Golofa“ redakcijai, bet netiz, ka „Golofs“ to eewehehrs, jo „Golofs“ allaš mehdsoht lift pee malas pretrakstus jeb isskaidrošchanas, kas sīhmejahs us winaa usbrukšchanahm.

Bei ſchi pretrakſia, kas if Kurſemes nahzis un ihpaſchi uſ Kurſemes ſemneeku buhſchanu ſihmejahs, atrohnahs „Zeitungā für Stadt und Land“ wehl weens oħris pretrakſis, kas if Widſemes nahzis un ihpaſchi uſ Widſemes (ari Igaunijas un Sahmu falas) ſemneeku buhſchanu ſihmejahs. Schis pretrakſis wiſpahrigi tāpat ſpreesch, fä „Kurſemes pretrakſis“, un tikai eeweħro wairak toħs Wiſaugtaki ap-ſtiprinatohs noſazijumus un likumus, kas ſihmejahs uſ Widſemes un Igaunijas agrar-buhſchanu un uſ tur noſleħgteeem arentes un pirk-ſhanas kontrakteem, peerahdidams, ka taħdaś nebuħſhanas naw no-tiluſħas un ari newar notift, no fahdahm „Goloſs“ runa. — No-rahdidams uſ tam, ka ſemneeku turiba wiſpahrigi eet wairumà; pee-ſihmedams, ka Widſemē preeħſch 30 gadeem pagastu kapitals bij tikai 200 tuħkſt. rubl. leels un tagad $2\frac{1}{2}$ milj. kaut ari 1 milj. 600 tuħkſt. rubl. Krohnam nomalka, ko bij ajsneħmuſchi 1845.—1847. bada ga-ħoðs; atgħidinadams, ka preeħſch 30 gadeem Widſemē bij tikai 655 un tagad 1075 ſkohla, kas pa leelatai dalai toħy uſturetaś no pa-gabeem, ta' ka uſ 118 ſkohla-behrneem nahf 1 ſkohla; wiſas ſhihs labahs ſihmes eeweħrodams, minetais Widſemeeku pretrakſis galà faka: „Taħda ir ta Iħru-seme, kas rohnahs Baltijah!“

Mehs turejahm par waijadžigu pafneegt tik lab „Golofa“ rakstu, fā ari „Itg. f. St. u. L.“ pretrakstu, lai laftajeem schi leeta tohp pafibstama no abahm puſehm. Jeram, fā dasch pateikſees „Zeitungai f. St. u. L.“, kasz zaur ſawu „pretrakstu“ bubač iſſkaidrojuſt daschu kontrakta punkti, kasz us pirmo azumirkli warbuht likahs jo breesmiga buht.

Uj „Golofa“ sihmejotees jašaka, ka mehs winam nemaš nepreto-
tohs, kad winsch daritu ſinamas muhſu buhſchanas, kahdas tahs tee-
ſham un pateefibā iraid, jo zaur tam winsch falpotu muhſu un Walſis
labumam. Bet ſhoreis „Golofam“ deemschehl tas nebuhs pilnigi iſde-
wees, jo ſatram, kas Baltijas ſemneeku dñhwi nepaſiħſt, un ar to grib
eepaſiħtees iſ „Golofa“ minetă rafſtu, ſtahdifees wina gara preefſchā
tahd a Baltija, kahda ta teefſham un pateefibā naw. „Golofs“ par
Baltiju, un ihpafchi par Baltijas ſemneeku buhſchanu naw pareiñ ſpre-
diš. Tahds eewehrojamš un nopeetnis laikraftis, ka „Golofs“, tak wa-
reja dabuht ſinah, fa pee mums agrar- un ifkatrā zitā ſinā ir kahrtiga
pahrraudiba jeb kontrole no Walſis puſes. Wareja ſinah, ka kontrak-
tus, kas no Walſis teefſham apſiprinati jeb koroboreereti, newarehs
pluhkaht un lahpikt, ſawſtarpigi nolihgtahs punktes atmetoht, jeb ari
zitas kahdas peeleekoht, jo zaur tam zeltohs nedrohſchiba un ne-utſiziba
ne ween pee pahrdeweſeem, bet ari pee pirzejeem, kas pehz muhſu li-
kumeem ir nekuſtinama iſ ſawahm mahjahn. Wareja dabuht ſinah,
ka Baltijas gubernas neweens, kas ſchibis gubernas paſiħſt, nefalihiſſi-
nahs ar Ibru-semi; ſcho nabaga ſemi, fur apſveeſta un kalpinata ſem-
neeku kahrtia ir vanihfuſi tiluma un mantas ſinā; fur nabadiſiba ſoh-
bus greesch, un zilwei, noplifufuſchi un iſdehdejuſchi, apkahrt ſtaigā lee-
leem bareem, mekledami darbu, bet to ne-atraſdami, ta ka nahkamibā
wehl leelakas juſas un poħiſ tur draudē. — Kad „Golofs“ un wina
paſinotaji buhſu labi pahleeginajuſchiess, tad leezinatu lihds ar mums,
la muhſu mahju gruntneeki ſawuš „prelikumigohs“ pirkſchanas kon-
traktus par to paſchu naudu ne buht nepahrdoħs, un ka daschi ne ween
prafħiſ, bet ari dabuhs oħtru tik, zif maſfajuſchi; leezinatu lihds ar mums
ka mahju pirzeji ar ſaweeem „prelikumigeem“ kontrakteem palikuſchi
dauds turigaki un dasħħos wiċċa, paldeewiš Deewam, labi bagati, ta ka
mehs gan ne-alloſimees, zeredami, ka muhſu mahju ihpafchneekeem jo
laba nahkamiba ſmaididama ſmaid, un wini reiſ zitu Eiropas ſemju
bagateem masgruntneekem warehs drohſchī ſtahtees blačam. Mums
ſchleet, ka „Golofam“ nebuhs wiſai weegli atraſt zitu kahdu gubernu
muhſu tehwija, fur masgruntneeku ſaimneeziba un ſemkoħpiba tifpat
kahrtiga; fur ſemneeku kahrtia zaur-zaurim remoht tifpat pahrtliki, tif-
pat ſkohloṭa un garā iſgħiħtota — ta Baltija, ſħai „Golofs“ Kreewijas
Ibru-semi! — Lai ari pee mums, tāpat ka wiſur, wehl ir dasħas buh-
ſchanas un leetas, kas pahrgroħſamas un pahrlabojamas, tomehr lihds
ſhim warbuht katriš, lai tas buhſu eekſhemnees, lai aħriemneels, meħda
prezzatees par Baltiju, ſcho ſweħtit ſemiti; kas ſweħtitia ar
utſizibu un meerigu ſadſiħwi, un ſweħtitia pee aħrigahs un eekſħiegħahs
buhſchanas. Bet tagad „Golofs“ ir laidiſ laudiſ rafſtu, pehz kura
Balteefsheem, ihpafchi Balteefsheem - ſemneekem draudoht uſbrukt
Iħreeschu bresmigais liktenis. Zaur tam „Golofs“ Kreewijas, Ei-
ropas un pat wiſas paſaules preefſchā peeneeſ ſahru fuħdsibu — ne-
wiſ ween pret Baltiju, bet ari pret muhſu Walſis-Waldibu, it ka ta
lihds ſhim nebuhs manjuji, ka ſemneeku kahrtia no jauna toħpoht
liktu weżċo dixiħbas un klauschas d'selxchħo.

Kà gan tas fa-eet un fader lohpà ar dauds pagastu pateizibahm, to tee issaka saweem labwehligeem mahju pahrdewejeem; fò tas fa-eet un fader lohpà ar tahn pateizibas 'adrefehm, to Latveeschi - sem-lohysi noleef pee Augstà Kunga un Keisara kahjahm, kas fà tehwò wiſadi par mum's gahdadams gahdà, un fà tas fa-eet un fader lohpà ar II. Latveeschu dseeadhanas - svehtleem, fur Baltijas fain-neeli un mahju gruntneeli un wiru familijas un jaimes lohzekki bij sapulzejuschees tuhksitoscheem?! Un teesham schohs džihwibas un zeribas pilnohs tuhksitoschus, kas ir wiſadi us preekschu jensufshees un gahjuchi, un apfohla, wehl jo labak jensteeš un eet, — wiſus schohs mehs no sawas puſes. Deewu flawedami un sawai Walstij un semei pateik-

damees, usluhkojam kā tāhdas tautas un kahrtas lohzelkus, kas dwa-
fcho brihwestibā un dīshwo wišpahrigi labklahſchanā.

Beidsoht mehs luhtin luhsam, lai s̄hi „Goloſa“ rakſta dehl, kas dascham labam buhs vahri darijis, nepaleek aukſtas ta hs̄ firidis, kas preeksch muhsu semneeku fahrtas lihs̄ ſchim ſilti pukſteja. Labu buhs dariht ne wiſ pateizibas, bet laba dehl! Luhsam ari tohs, kas jau fawas mahjas no pirkufchi un laimigi juhtahs fa wā pajumtā, lai nesaudee preeku un nebikhſtahs no „Goloſa“ paredſeta „Ihreſchu pohtſta — Baltijā.“ Tikai behrnuſ war beedinah, un tikai behrneem war neekus eeteikt! Bet luhsam un paſſubinam ari wiſus tohs, kas grīb un war fawas mahjas no pirk, lai to dara pee laika un negaida uſ teem laikeem, fur priwat-mahjas tapſchoht vahrdohatas pehz krohna tafſes. Gaididami warbuht nekad neſagaidiſim ſchohs labohs laikus, unjo il-gali gaidiſim, jo dahrgaki warbuht malkafim. Un fo „Goloſs“ un wiſa paſſuotaji un preekriteji tād buhtu paſtrahdajuſchi muhsu mihlai semneeku fahrtai par labu, — to latris pats ſinahs.

Manfreds Belmonte, jeb: laupihts grahsa dehls.

Latviiski no J. R. M.

Bilschu-zirtejs to vſtredams bij lohti noſklumis, un libdszeetigi ſkatijahs uſ jauno grehſen. Mihleſtiba uſ Lauru fahka nemanoht augdama augt, ta ka wiſch beidſoht apnemahs ſawā prahṭā rau- diſt, waj newaretu wiſai tuwotees. Grahſa namā jeb pili bij daudſ ſkunfts darbu un bilschu; ta tad wiſam nebiſ gruhti ſcho apnemſcha- nohs iſdariht. Bilschu-zirtejs luhdfa Paulu, lai grahſam praſa, waj grahſſe ne-aklautu jo eewehrojamahs bilden pilis apſkatiht.

Grahfs to it laipni atwehleja un pats bilschu-zirteju sawā pīli fanehma. Kad bij wifas bildes un skunsts darbus apšķatījēs, grahfs waizaja pehz wina dīmtenes un pehz wina kahrtas.

Bilshu-zirtejs winam stahstija, ka fawzotees Indrikis (no) Waldburg, ka esohf ofizeera atraitnes dehls, un ka mahte dñishwojht Wahzemē no tehwa masahs pensijas. Waldburgis runaja no fawas mahtes ar tahdu eekshkigu mihlestibu, ka grahs winam labprahktibu parahdidams dahninaja weenu no wißklaistakajahm bildehm.

Kad Jadrikis bildi redseja, usgawileja wina firds ajs preeka, un no schihs reisas winsch gahja beeschi ween us pili, daschas bildes nobildeht. Grahsam tas patika, jo winsch labprahf farunajahs ar gudro un isweizigo jaunekli. Rahdu wakaru, kad winsch atkal bij pee grahfa pilī, grahfs winu weda sawā familijas istabā.

Tur Indrikis atrada to — pehz ka wina firds nefahs, kad winsch skaito grehseni redseja, winas mihligo balsi dsirdeja un ar winu drihksteja runaht. Mihlestibas leesma gaischaki eedegahs wina firdi. Kad Indrikis bij atkal sawa kambari, tad winsch lihds pušnaltij bij nomohdā un skatijahs us Lauras lohgu. Tur aif wineem slehgeem bij wina ilgofchanahs, wina mihlestiba, wina skaidra jaunekla, firds. Schai pasaule winam newaretu smaidiht leelaka laime, kā — Lauru reis nosaukt par sawu.

Kā lai tas noteek, to winsch tai brihdī wehl nesinaja, bet apnehmabs ar wiſu ſpehku pehz ſchihſ laimes dſihtees, lai wiſa jaukais ſapnis reis peepilditohs.

No šchi laika Indrikim israhdiyahs, it ka winisch jau veederetu pee grahsa familijas; winisch jo waitek juta lihds grahsa skumjas un Lauras asaras, kas ikskatru deen pahr winas waidstneem riteja. Wina mihlestibā fatreelkā firds sahla lihds truhweht par pasuduscho jaunelli, ua wehledamees wehlejahs, ka jele winam taptu peeschkirta ta laime, pee laupitā glahbschanas un atraschanas palihdseht.

Wifas schihs dohmās nedewa wintam nekahda meera; pat nakti
winsch newareja guleht.

Daschu nakti Indrikis nokahpa pa trepehm semē, stahweja jeb
sehdeja pret pili aīs marmora staba un skatijahs us Lauras lohgu bal-
koneem, jeb spedā fapnodsams sawu karsto peeri pēc auksta akmena,
lihds kamehr pirmā rihta blahsma atspībdeja.

Zau daschu naakti Indrikis bij ta pawadijis, bes ka fo eewehro-
jamu buhtu peedishwojis. Leela lauschu staigaschana wina auf ihm
bij aprasta, daschu reisi ari kahds pagahja winam ahtri garam, bet
wißpahrige nemohst schi daka Nohmas pilsehtiā bij ta klufakā, ta ka
Indrikis wareja ne-aifkahrts fehdeht un — sapnoht. Kahdu reisi
wisch atkal pa eerastam fehdeja aif marmora staba; te pagahja gar
winu weens zilwels, leela mehteli eetineeś, un palika pee Lauras loh-
geem stahwoht un flatijahs us augschu, it ka dohmatu, ka waretu
weeglaki uftapt us ballonu.

Sakarsfusčahs qñinis Indrikim eefahla ahtraki denindõs tegeht, kad redseja spijoni aplahrt staigajam. Indrikis dohmaja, ka grafsa familijai un wišwairak jaunajai grehfenei nelaime draude, un newa-

reja uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eesahk-wahs prahktā, warbuht ka spijons stahw fakarā ar grabfa dehla laupitajeem un zout winu warbuht waretu atraast, kur laupitais jauneklis ir paslehpits.

Ba scho zeku apnehmabs Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

Si Jelgawas wirsipilsteesas aktihm — Meldsires malu-muischā „Lindenholz“ is-uhtrupeschanas leetā.

Uj

Kaisara Majestetes,

wīcas Kreevijas Patvaldineela 2c. 2c. 2c. paraheli
issludina Jelgawas wirsipilsteesas zaur scho
apalschā isteito nolēhnumu:

Pehz tam, kad Aisputes wirsipilsteesas us L. Pohla-Meldsires tāhu hūhdību ir nospreedus, ka Meldsires malu-muischā „Lindenholz“, Aisputes wirsipilsteesā, Embotes ērspēhē, ne tāh no Wainodes bēlzelastanžijas, fēschā nedelu laikā ir pahrdō-dama wairakohliščana, un ir luhgūt Jelgawas wirsipilsteesu, lai wina usnemtohs to issuhtrupeschana, tadeht la dōhnamāns, kas būhs wairak to, kas grībchs pīkt min. muischā, tad teef zaur scho tas issuhtrupeschanas terminā preekschā malu-muischā „Lindenholz“ pahrdōhshas-nolikts uj 2. Dezemberi f. g. — Pahrdōhshas nās nosazijumi tīks drībi šeit esneejti, kūt tohs pīzēji warehs dabuht esflatiess.

(Jelgawas wirsipilsteesas paraksts.)

(S. W.) Par apleezinasham:
Instanzsekretēris: C. Melville.

Sludināfchana.

Zaur scho daru sinamu teem, kam patihs pīkt, ka 2. Dezemberi f. g. pee Jelgawas wirsipilsteesas tīks wairakohliščana pahrdota Meldsires malu-muischā

„Lindenholz“

(lib. 500 puhra - weetu leela). — Schi muischā atrohdās Kurzemē, Aisputes wirsipilsteesā, tāhdas 10 wertes no dīselzela-stanžijas Wainodes. Pīkshanas nosazijumi būhs eeskātami Jelgawas wirsipilsteesas kanzelejā un pee apalschā paralstūjščā.

W. Dreyersdorff.

oberhofsteesas-adwołats Aispute.

Sludinajums.

Witebskas gubernā, Gorodokas ap-rinki, Tschurilowas muischā, 75 wertes no Witebskas pilsehtas un 18 wertes no Uswiat mestina, 30 gabali lihdi schim ne-apīshādatas, ya dalai ar kruhmeem un meschū apaungūchā.

femes,

dehli mahju cetaisfchanas, no Zurgeem n. g. uj wairak gadeem uj renti teek is-bohti. Gabalu leelums būhs 50 lihdi 60 puhra-weetu aramahs femes ar peererigam labahn plavahm. Rentes nehmēeem wīcas waijādigās eħħas ja-usbuhwē, dehli lam materialu no muischās dabuhs. — Pīmee 5 gadi ir bej māħas; pehz tam 4 rubli par puhra-weetu rubli laufa būhs jamakħā. Seme ir laba; iħpachhi lineem de riga. Klāktakas finas un kontraktus dabu pee von Krumma fga Qazmuischā (Lautzensee), Ilustres aprīki, kam angħam minnha muischā peerer.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja paslihdeht, jeb rohka newiskoht kahdu akmeni no-grubst no sagruwuscheem muhreem.

rejha uj reisi isprast, ko lai ar spijoni eesahkt, waj winu apzeetinaht jeb uspaseht un wina dohmas isdibinaht. It peepeschi Indrikis eet; winsch palika meerigi stahwoht un uspaseja spijoni, kas kahdu laiku namu apskatijees eesahkt prohjam eet. Indrikis nowilla sawus sahbakus un steidsahs tam nemanohit pakat. Spijons gahja papreelshu lehneem, bet pehzaak ahtreem sohleem zaur Rohmas kluahm eelahm, nemanidams un ari nedohmadams, ka bilschu-zirtejs winam ka uj papehscheem mina.

Ta wini bij gahjuschi labu laiku, is weenās eelas ohtrā un pahrleellem platscheem, kurus Indrikis nemas nevastina. Kad pilsehtai bij zauri gahjuschi, tad spijons pagreesahs uj wezahs Rohmas muhru atleekahm. Schi ir ta weeta, kur usturejahs wifadi launi zilmeiki, kas bes darba pa eelahm wasajahs un par naudu launus darbus is-darija.

Wajadseja buht drohshai sirdij, kas nakti laikā gahja schai laundaru perekli, kur ikkatrui brihdi nahwe woreja buht klah. Zirklehti wareja kahja pasli

Rahditajs: Semkohpibas grahmatu-weschanu. Par daſchahmi nekahribahm muhsu faimneezibas. Kā ledus weeglt un leh i uſglabajams.

Semkohpibas grahmatu-weschanu. (Skat. № 45.)

Kahrtigas un pareisas semkohpibas grahmatu-weschanas waijadſibu un labumu preeksch maſahm faimneezibahm peerahdijuschi, apluhlofim tagad, kā ſchihſ grahmataſ ir eetaifamas, lai waretu duktūt finaht: katas faimneezibas nodakas- un galā wifas faimneezibas eenemſchanas un isdohſchanas.

Kā jau ſazijahm, war ſcho wiſu panahkt zaur weenkaſahrſchu un dubultu grahmatu-weschanu. Starpiba, kā tas ir redſams pehdigā 45. nummura peelikumā, ir ta, ka weenkaſahrſchā faimneezibas grahmata eerakſta wiſus ſlaitliſ til weenreis, waj nu kā eenemſchanas jeb kā isdohſchanas; turpretim pee dubultahs grahmatu-weschanas ir ja-uſluhko katra faimneezibas nodala kā persona, kam weenai ar ohtru ja-iſlihdſinajahs, un tapehz ir ari jarakſta wiſi ſlaitli diwreis, weenreis dewejam kā eenemſchanas un ohtreis nehmējam kā isdohſchanas. Schahda grahmatu-weschanas gan ir jo deriga tirgotajeem, kureem ta no v ari wiſai gruhti wedama, tapehz kā teem ir arween darifchanas ar ſnameem ſlaitkeem. Preeksch semkohpja, kam daschu leetu, kā p. p. ſeena, ſalmu, gohwu un ſirgu mehflu wehrtiba ja-avſpreesch un jamelle, ir dubultā grahmatu-weschanas par gruhtu, wiſa praſa dauds laika un now tapehz til deriga.

Scho wiſu eewehrojoht, apluhlofim weenkaſahrſchu grahmatu-weschanu, kā ſpreekſch maſahm faimneezibahm, ja ta pareiſi tohp westa, ir deewsgan pilniga, lai waretu finaht, kura faimneezibas nodala ir nefuſi pelnu, kura ſlahdi, un kā tahdā wiſe ſpehj iſſargaht no iſſchkehrdigas dſhwes.

1) Wispitms ir waijadſigas eegahdaht deenās-grahmatu, kura ſatu wakaru ja-peefthmē wiſs, kā notiziſ par deenu. Ja deenās-grahmata ir kahrtibā, tad war iſ tahs ſwehtdeen, ja dauds pus ſtundas laikā waijadſigohs ſlaitliſ eerakſtiht zitās faimneezibas grahmataſ. Scho rindiku rakſtitajs wed jau kahdus 30 gadus tahdas deenās-grahmataſ, tapehz ſin it ſlaidri, kahdu labumu tahs eeneſ ſemkohpim. Un zil patihkami tas ir, ſenakahs deenās-grahmataſ opluhkoht un weenu ar ohtru falihdiſnaht, un ta ſlaidri iſſinaht panahkumus ſemkohpibas ſinā. Par tahdu deenās-grahmatu der jo labi jaunais Kurſemes, Widſemes un Igaunijas ſemkohpibas kabatas-kalenderis (der neue landwirthſchaftliche Taschenkalender für Liv-Eſt- und Kurland), dabujams par 50 kap. Beſthorn lga grahmatu bohdē Zelgawā.

Pee pilnigaſ weenkaſahrſchahs ſemkohpibas grahmatu-weschanas ir waijadſigas: klehts-grahmata, grahmata par ſehju un ptanju, veena-grahmata, lohnes-grahmata, naudas deenās-grahmata, galwas-grahmata (Hauptbuch), kura wifas eenemſchanas un isdohſchanas ja-erakſta, un inwentarijuma-grahmata.

Newaijaga iſbihtees dehl grahmatu daudſuma, jo tahs war ari pehj patikkhanas fa-

weenoht weenâ pâschâ grahmatâ, kurâ katrai
faimneezibas nodakai eerahda ihpâschu weetu.
Kas wed sapratigi sawu deenas-grahmatu, tam
wîfs zits nahkfees lohti weegli.

Grahmatas preelsch katras faimneezibas no-
dalas mehs waram eewehleht west p. hz schah-
das formas: par peemehru:
1) Klehts-grahmata.

Datums.	Janwara mehnesis 1880.	Puhri.		Rudsi.		Meeschî.		Ausas.		Sirni.		Majâ labiba.	
		M.	Gar.	M.	Gar.	M.	Gar.	M.	Gar.	M.	Gar.	M.	Gar.
1. Janwar.	Bij klehti	40	10	105	5	80	10	150	15	20	—	10	—
	Genemfchanas:												
6. Janwar.	Peenahja flaht (iskuhla)	—	—	25	—	32	5	—	—	—	—	4	5
20. Janw.	Peenahja flaht (iskuhla)	—	—	—	—	—	—	40	—	15	—	—	—
	Kohpâ.	40	10	130	5	112	15	190	15	35	—	14	5
	Isdohfchanas:												
5. Janwar.	Pahrohts	10	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Janw.	Preefsch firgeem	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—
20. Janw.	Preefsch gohwihm	—	—	—	—	5	—	10	—	—	—	5	—
25. Janw.	Isbruhkehts faimneezibâ	2	—	10	5	10	—	—	—	2	—	—	—
	Kohpâ.	12	10	60	5	15	—	40	—	2	—	5	—
1. Februar.	Bij klehti	28	10	70	—	97	15	150	15	33	—	9	5

Klehts-grahmatu war pehz waijadisbas eeda-
liht ari wairak nodakas (rubrikos), lai preelsch
linsekflahm, lineem, kartuseleem u. t. p. isnahk
ari sawas nodatas.

2) Deriga sehjas- un plaujas-grahmatas
forma buhtu schahda:

1880.	Puhra- weetas.	Sifsehjat.	Sehjamahs deenas datums.	Mehfloschana.	Preefsche- jee angli.	Plaujas deenas da- tums.	Sifaudis.			
							Wefumi faßmu.	Grand i. Mehri. Garnz.		
Puhri . .	10	11	5	1. September.	{ 200 wehimi stalla mehsiu, 5 maift superfof.	Papuwe	2. August.	65	120	—
Rudsi . .	20	22	—	20. August.	{ 400 wehimi stattla mehsiu.	Ahbolinsch	20. Juli.	140	285	10
Meeschî . .	24	30	10	22. Mai.	—	Kartufeli	18. August.	125	306	—
Ausas . .	30	42	—	5. Mai.	—	Rudsi	20. August.	190	360	5
Sirni . .	8	9	10	26. April.	—	Puhri	15. August.	50	70	—
Kohpâ .	92	115	5	—	—	—	—	570	1141	15
Kartufeli	4½	45	—	1. Mai.	—	Meeschî.	15. Sept.	—	380	—

Schahda wihsé fastahditam pahrskatam par
sehjumu un plauju waijaga eepreezinahf ik-
katru semkohpi, jo, lai gan muhsu darba lee-
lakee angli tik nahk no isdewiga gaifa, no
Deewa svehtibas, tad tomehr sché ir skaidri
preelsch azihm muhsu darba un puhlina leezi-
neeki. Paschi rehkinumi now nemas tik gzuhti,

ja tik deenas-grahmata ir kahrtibâ. Je pa-
tihkams, war ari wehl peeratliht flaht iinu,
seena un ahbolina plauju.

3) Peen-a-grahmata, kurâ eeraksta kat-
ras deenas isslauktu un isbruhketo veenu, buhtu
taisqma pehz schahdas formas:

1880.	Gohwu Janwar.	Sakru deen isslaufts stohpi peena.	Patrehrehts faimneezibâ.	Bachr dohrt.	Naibas eeneim- schana.	Peefishmejums.	
						rubl.	kop.
1. Janwar.	20	65	30	8	38	27	—
2. "	20	64	30	8	38	26	—
3. "	20	66	30	8	38	28	—
4. "	20	62	30	6	36	26	—
5. "	20	63	30	6	36	27	—
6. "	20	68	30	6	36	32	—

Katra mehnescha beigâs tohp schee skaitli fasskaititi, un tâpat ari gada galâ.

Ar peena-grahmatu der ari sawenoht prohwes peena-grahmatu, lai war sinah,zik peena dewusi katra gohws, un lai nebuhtu jaminia un jatura tahdi lohpi, kas apehsto baribu pilnigi ne-aismalka. Katra gohws, kas nedohd 1 000 stohpu peena par gadu, ir pahrdohdama, jo ta dara wairak skahdes, nefâ la-

buma, un scho war skaidri issinaht zur kahrtigi westu prohwes peena-grahmatu. Waj tad pateesi nebuhs katrat nama-mahtei tik dauds wakas, ka warehs katras gohws peenu 2 reis par mehnesi ismehrict un peerakstih! Buhs gan tik dauds wakas un rasees ari patikshana, ja tik atsiks pareisi to leelo labumu, kas no tam atlez.

Prohwes peena-grahmata:

Gohwu, wahrdi.	Janwar	Februar	März	Kohpâ.	Naibas Kohpâ.		Apgahju- hees.	Atnefushees.	Peefishme- jumi.
					rubl.	kop.			
					par stohpi deena	par stohpi mehnesi			
Nr 1, Anna	5 6	135	6 6	180 $6\frac{1}{2}$	6 $6\frac{1}{2}$	188	503	20 12	1. Septem. 1879.
Nr 2, Lihse	3 3	90	3 4	105 4	4 4	120	315	12 60	20. Janw. 1879.
Nr 3, Marija	7 8	225	8 8	240 $8\frac{1}{2}$	8 $8\frac{1}{2}$	248	713	28 52	20. Oktob. 1879.
								12. März 1879.	12. Dezem. 1880.

Schê esam, ruhmes truhkuma deht, til rehkinajuschi 3 mehneschus, is kureem buhs gan katram — eespehjams redseht, ka tahda grahmata wedgma. Schê wehl ir peeminams, ka katras deenas skaitli ir arween aprehkinati preeksch pus mehnescha, ka v. v. 5 stohpi peena par deenu ir skaitami vee gohws Nr. 1, lihds

pus Janwaram un 6 stohpi atkal us Janwara mehnescha ohtro pußt.

4) Kalpu un deenesta-meitu lohnesgrahmatas weshanu gan nebuhs waijadfigs schê aprakstih, jo katris warehs to west tahdâ wihsé, ka tam ir patikshams.

(Turpmal beigums.)

Par daschahm nekahrtibahm muhsu faimneezibâs.

Daschâs weelâs Latweeschi gandrihs leelahs buht faimneeki, kas labi nefajehds tur pahrgrofihit un pahrlabohit, kur buhtu teefcham ja-pahrgrohса un jahyrlabo.

Muhsu preekschâ ir zeemats! Chkas naw buhwetas neds rinki, neds pusriaki; neds trihs-

neds tschetrstuhi, bet schâ-tâ us labu laimi sa-krautas. Ar eedishwojamahm châhahm wispahrigi gandrihs waretu buht meerâ, ja tâhm tikai buhtu leelaki lohgi, kas wairak gaifmas dohd. — Kuhlis bes lohgeem nu naw derigas neds lohpeem, neds winu kohpejeem, jo gaifma un faules starci ir waijadfigi, ne wis ween stahdeem, bet wiseem dshwneekeem. — Tihriba un spoh-

driba, schi leela sehrgu un flimibu nowehrseja, naw wiš wifur manama, to jau parahda ahr-puse un wehl leelakā mehrā — eekschpuse. Schai finā buhtu janem par preeksfihmi tib-rige Belgeeschi, kas fmeschneeka nelaish istabā, — pirms apauj preeksf tam nolikta furpes. — Rabibas schkuhnau truhkums ir wifur manams, lai gan winu labumu redsam pee leel-gruntnekeem. — Dahrīs leelu-leela nekahrtiba: auglu kohki un ohgu kruhmi ir fastahditi bes kaut kahdas kahrtibas; ahbelehm wežā misa nenokasita u. t. j. pr.

Scho wasar tikā daudseem ahbelu seedi no tahrpeem maitati, kas isperinajahs ahbelu wežās misās un gruschōs pee ahbelehm. — Pel-nus, schohs labohs mehsslus, ihpaschi preeksf plawahm, kahds rets tikai proht kraht. Nets kahds apstahda fawus mahju zelus un fehtas ar kohkeem, kas dohd labu ehnu un ari dasch-reis schagarus un malku. Neħkinumu weschana ir fainmeezibās pee mumā mas atrohnama, jeb-schu no tam nahktu labi augli preeksf statistikas un paschu eenemschanahm un isdohschahnahm. Waram schē peemineht tohs wahrdus, kas faka:

"Skaitli walda par pasauli!"

Schihs daschas nekahrtibas muhsu fainmeezibās usrahdidams, ne-esmu zita neka gribejis, kā tikai ween to, lai muhsu semkohpji, arween wairak schini finā iſglichtodamees, ari glihtaku padaritu paschu semkohpibu, no kuras usturahs leelakā dala Latweeschu. Masspehzis.

Kā ledus weegli un lehti usglabajams.

Ledus ir ikkatrā fainmeezibā nepeezeeschami waijadfigs. Pilsehtās un muishās gan atradisi ledus pagrabus; bet us laukeem, masakās fainmeezibās, atradisi tikai reti.

Rabums, kas zaur ledu wasaras filtajā laikā panahkams, ir lohti leels: Zil muhsu fainmeezibās preezigas, kad winahm ledus iraid, jo war galu, peenu, sveestu un zitas chdamahs leetas

labi un ilgi usglabah. Zil labs ir ledus pee daschahm flimibahm un wainahm, un zil labē un weseligs ir zilwelam wasarā wehss dsehreens! — Wahrdus fakht, ledus ir wasaras laikā ikkatrā fainmeezibā nepeezeeschama leeta! — Ledus usglabafchana naw nemas gruhta. Ledu war ari bes pagrabeem preeksf wasaras usglabah, ja to tik prahrtigi isdara. Tā tad usſih-meschu kahdus wahrdus par ledus usglabafchana, — bes preeksf tam isbuhweteem pagrabeem.

Ledus usglabafchanai janoteek preeksf tam derigā laikā. Ja ledus ir deewsgan fasalis, tad war eefahkt pee ta strahdaht. Nemis nebuhs dohmaht: „seema ir gara, gan to jau padarischu.“ Pirmais salums ir tas labakais; jo ar ikkatri mihkstaku laiku, ar ikkatri salas peelaifchanohs tohp ledus trausflaks un nestipraks. Ledum waijag buht labam, skaidram, zeetam, beesam un ne plahnakam kā 5 lihds 6 zellu.

Puhſligu, netihru un ar sneedu fasalufchu ledu nebuhs nekad ewest. Ari us tam jawehro, ka ledus ir fauſs un tohp ewests aukstā deenā, un nekad pee mihksta laika un leetainās deenās.

Lai nu ledus gabalus waretu labi fakraut, tad waijag winus ar sahgi tschekrantainos, weenaddos, warbuht 2 lihds 3 kwadrat-pehdu leelos gabaloſ ſasahgeht. Schee fasahgetee gabali nedrihſt ilgi palikt uhdēni, jo tad kanti un stuhri nokuhſt un naw kahrtigi kohpā faleekami. Ikkatis nederigs ledus gabals ir atfweeschams.

Kad nu dohmā, ka tahdu fasahgetu ledus gabalu buhs deewsgan, tad ja-eefahk tuhlit ar peeweschamu tanī weetā, kur eſi nodohmajis ledu usglabah. It ihpaschi us tam jawehro, ka weeta ir ehnas pusē, apakſch kohkeem, pret seemekeem un tuwu pee kahdas ekas. Tad ja-apſthmē ismekletā weeta 5 lihds 6 pehdu us katri kanti, tad jaleek „ſlikti filtuma waditaji“ par paklahjahm.

(Turpmak beigums.)